

Social- og indenrigsminister Karen Ellemanns talepapir

Det talte ord gælder

Anledning: Samråd i LIU om, at kvinder er særligt ramt af nedskæringer efter kommunale besparelser

Tid og sted: Den 28.09.16 kl. 14.00 i lokale 2-080

[Indledning]

Tak for spørgsmålet og invitation til samråd i dag.

Det stillede samrådsspørgsmål indeholder tre underspørgsmål, og jeg vil besvare alle spørgsmål under ét.

[Overordnet kommentar til analysen]

Spørgsmålene udspringer af en artikel med overskriften:

"kommunale nedskæringer rammer især kvinder". Denne

konklusion er jo dybest set udtryk for, at der er flere kvinder end mænd ansat i den kommunale sektor.

I artiklen kan man da også læse, at 76 pct. af de ansatte i kommunerne er kvinder.

Helt grundlæggende synes jeg ikke, det er særlig relevant – eller klogt – at anskue kommunale besparelser ud fra en vinkel om køn. For vi ønsker vel ikke en situation, hvor køn spiller en rolle, når kommunale ledere skal ansætte og afskedige medarbejdere?

Jeg er faktisk også lidt i tvivl om, hvad der egentlig optager socialdemokraterne i den her sag. For deres beskæftigelsesordfører udtaler i artiklen i en kommentar til analysens resultater, at - og jeg citerer - ”vi har ikke fokus på køn”. Men det kan vi jo vende tilbage til efterfølgende.

Angående selve analysen synes jeg, at den med fordel kunne nuanceres. Der er flere forhold, som påvirker udviklingen i antallet af offentligt ansatte. Ligesom udviklingen også skal ses i lyset af foregående års forbrug og den generelle udvikling i økonomi og ledighedstal. Derudover finder jeg det relevant at anskue kønsfordelingen på arbejdsmarkedet mere bredt.

Det vil jeg gerne uddybe.

[Kommunalt ansatte]

Helt indledningsvist vil jeg dog godt slå fast, at jeg ikke køber præmissen om, at kvaliteten af kommunale ydelser er lig med

antallet af kommunalt ansatte. Det afgørende er den leverede indsats og ikke antallet af ansatte.

Heldigvis er vi over årene lykkedes med at digitalisere og effektivisere administration og arbejdsgange, hvilket har ført til færre ansatte - men ikke nødvendigvis en ringere service.

Samtidig har vi fået konkurrenceudsat og udliciteret flere af de offentlige opgaver til private. Det er med til at nytænke opgaveløsningen og kan føre til en mere effektiv udnyttelse af midlerne.

Private leverandører tæller ikke med i antallet af offentligt ansatte – men det betyder jo ikke, at de ikke leverer kommunal velfærd.

[Kønsfordeling]

Hvad angår kønsfordelingen og kvinders jobmuligheder, så er det i min optik for snævert kun at se på den kommunale sektor.

.

Hvad med offentligt ansatte i staten og regionerne, såsom på sygehusene, gymnasierne og i politiet. I staten og regionerne har der været en stigning i beskæftigelsen – især for kvinder.

Og hvad med den private sektor, som blev hårdt ramt under krisen, og hvor der var et markant fald i beskæftigelsen i kriseårene.

Billedet er mere nuanceret, hvis vi ser på kønsfordelingen i de samlede ledighedstal. Her ses det bl.a., at ledighedstallene for mænd stiger kraftigt i årene efter krisen i 2008. Omvendt har kvinderne inden for de senere år fået en lidt højere ledighedsfrekvens og ligger en lille smule over mændene.

Samlet set er ledighedstallet – for mænd og kvinder under ét – dog lavt og ligger på det laveste niveau siden marts 2009.

[Spm. (a) om regeringen er opmærksom og evt. initiativer]

Der spørges i samrådsspørgsmålet til, om ”regeringen er opmærksom på udviklingen”.

Lad mig sige det sådan, at udviklingen ikke kommer bag på mig. Efter en række år, hvor kommunerne har brugt langt flere penge end aftalt og derfor ansat mere personale, har der været behov for at tilpasse økonomien.

Samtidig har der i perioden været en økonomisk ramme, hvor der til stadighed var og fortsat er krav om at omprioritere og effektivisere.

Jeg er som sagt ikke optaget af, hvor mange ansatte der er i kommunerne. Jeg er optaget af, at kommunerne løser deres opgaver effektivt inden for de rammer, der aftales med regeringen. Og at kommunerne har de rette rammer til at prioritere deres opgaver.

Vi har derfor aftalt med KL, at vi skal styrke vores fælles arbejde om at modernisere og effektivisere kommunerne. Og løbende drøfte, hvordan vi kan anvende midlerne smartere.

Der spørges også til regeringens ”initiativer til at imødegå udviklingen ift. højere ledighed og lavere løn til velfærdsuddannelserne”.

Jeg har en utrolig stor respekt for og anerkender i høj grad de mange sosu’er, socialrådgivere, pædagoger og lærere i kommunerne, som hver dag gør en forskel for mennesker.

Men jeg finder det ikke relevant at betragte kvinders ligestilling ud fra beskæftigelsen i én enkelt sektor. Og hvad angår lønpolitikken, vil jeg trygt overlade den til arbejdsmarkedets parter.

Regeringens svar er at ruste Danmark: At give Danmark flere gode jobs, stærkere virksomheder og en sundere offentlig økonomi. Det er netop essensen i den helhedsplan, som regeringen har lagt frem.

Med initiativerne i helhedsplanen skaber vi samtidig et råderum, som giver os mulighed for at lade den offentlige service vokse.

Men et selvstændigt formål om at lade den offentlige sektor blive så stor som muligt, det er nu engang ikke regeringens politik. Og da slet ikke på bekostning af den private sektor.

Det er den private sektor, der finansierer vores fælles velfærd, og derfor arbejder regeringen målrettet for at skabe vækst og gode private arbejdspladser til gavn for både kvinder og mænd.

[Smp. (b) negativ spiral ift. vækstpotentiale og ligestilling]

Der spørges også til vækstpotentiale og ligestilling. I artiklen er Dennis Kristensen bl.a. citeret for at sige, "De fjerner de kvindejob,

som var forudsætningen for, at vi fik en stor vækst op gennem det foregående århundrede”.

Det er ikke et synspunkt, jeg deler. Jo, det er korrekt, at kvinders indtræden på arbejdsmarked har været vigtigt for vores vækst og velstand. Men væksten i dette samfund skabes ikke i den offentlige sektor, men i den private sektor.

Det vigtige for mig er, at kvinder og mænd har lige muligheder for at vælge uddannelse og job, der passer med deres ønsker for livet.

Jeg anerkender fuldt ud, at vi har en udfordring ved, at mænd og kvinder stadig vælger kønstraditionelle uddannelser og job.

Valg af uddannelse og job er op til den enkelte, men det er ærgerligt, at kvinder og mænd ikke i højere grad søger og arbejder i de samme brancher.

Det kan have konsekvenser for den enkelte for blandt andet ligeløn og pension.

Samtidig kan det betyde, at vi ikke udnytter vores talenter og ressourcer bedst muligt. Vi ved, at diversitet på arbejdspladsen og

i ledelse betyder noget for bundlinjen, og at ligestilling på arbejdsmarkedet har betydning for et lands vækst og velstand.

Vi går simpelthen glip af det potentiale, der ligger i at have både kvinder og mænd inden for de forskellige jobs.

Det hæmmer desuden fleksibiliteten på det danske arbejdsmarked, at vi fortsat har sektorer og brancher, der er meget domineret af det ene køn.

[Spm. (c) dialog med kommunerne]

Til sidst spørges der til, om jeg har været i ”dialog med kommunerne om nedskæringer og den skæve kønsfordeling”.

Det har jeg ikke. Det skyldes helt grundlæggende, som jeg sagde indledningsvist, at jeg ikke finder det relevant at anskue kommunale nedskæringer ud fra en vinkel om køn.

Det er yderst relevant at drøfte udfordringer ved et kønsopdelt arbejdsmarked, men det vedrører ikke kun kommuner. Det er en generel problemstilling ved vores arbejdsmarked.

Jeg kan forstå på min kollega og ligestillingsminister, at det også er noget, der optager hende. Nemlig at kvinder og mænd har lige

muligheder for at vælge uddannelse og job fra hele paletten, så alle talenter kommer i spil, og vi undgår flaskehalse og arbejdskraftmangel på arbejdsmarkedet.

Det vil helt naturligt betyde, at ledigheden blandt køn ikke bliver så følsom over for udviklingen i specifikke sektorer.

Derudover har vi et kommunalt selvstyre, som betyder, at det beror på en kommunal beslutning at bestemme antal og sammensætning af de kommunalt ansatte – selvfølgelig under hensyn til de aftalte økonomiske rammer.

[Afslutning]

Afslutningsvis vil jeg blot runde af med at gentage mine to vigtigste budskaber:

For det *første* budskabet om, at udviklingen i offentligt ansatte i kommunerne har flere nuancer. Udviklingen er således også et billede på løbende effektiviseringer og udlicitering. Ligesom udviklingen også skal ses i lyset af foregående års forbrug og den generelle udvikling i økonomi og ledighedstal.

For det *andet* budskabet om, at kvinders ligestilling på arbejdsmarkedet ikke bør reduceres til udviklingen i den

kommunale sektor. Vi har en generel udfordring ved at mænd og kvinder stadig vælger kønstraditionelle uddannelser og job. Det betyder, at vi går glip af det potentiale, der ligger i at have både mænd og kvinder inden for forskellige jobs.